

Jaarstukken

2019

Bestuursnummer	21624
Naam instelling	Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO 21-02
Adres	Zonnedauw 2, 9202 PA Drachten
Website	http://www.swzofriesland.nl
Contactpersoon	Mevr. L. de Vries
Telefoon	0512-799820
E-mail	linda.devries@swzofriesland.nl

Inhoudsopgave

Algemeen.....	4
Doelstelling van de organisatie	4
Missie en Visie	4
Aanduiding beleid en kernactiviteiten	6
Structuur van de organisatie	6
Belangrijke elementen van het gevoerde beleid	8
Zaken met een politieke of maatschappelijke impact	11
Informatie over maatschappelijke aspecten van het ondernemen	11
Governance	11
Ontwikkelingen op het gebied van governance.....	11
Code Goed Bestuur	12
Afwijkingen van de Code Goed Bestuur	12
Horizontale en verticale verantwoording	12
Onderwijs	12
Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen.....	12
Onderwijsprestaties	14
Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken	14
Toegankelijkheid en toelatingsbeleid.....	14
Kwaliteitszorg	14
Belangrijkste ontwikkelingen in 2019 m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg	14
Verwachte toekomstige ontwikkelingen.....	15
Klachten.....	15
Onderzoek	15
Werkzaamheden op gebied van onderzoek.....	15
Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek	15
Internationalisering	15
Belangrijkste ontwikkelingen in 2019	15
Verwachte toekomstige ontwikkelingen.....	16
Personeel.....	16
Ontwikkelingen in 2019 met (grote) personele betekenis.....	16
Toelichting op de ontwikkelingen in 2019	16
Verwachte toekomstige ontwikkelingen personeel.....	16
Beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag	16
Huisvesting	16
Belangrijkste ontwikkelingen in 2019 betreffende de huisvesting	16

Verwachte toekomstige ontwikkelingen huisvesting	16
Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen.....	16
Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen	17
Financiën	18
Kengetallen.....	18
Financiële positie.....	18
Toelichting ontwikkeling balansposten.....	18
Toelichting op resultaat/exploitatie in relatie tot begroting 2019	20
Realisatie 2019 t.o.v. de begroting.....	20
Realisatie 2019 ten opzichte van realisatie 2018.....	21
Toelichting op investeringsbeleid, investeringen in 2019 en verwachte investeringen	21
Toelichting op kasstromen en financiering	22
Financiële instrumenten.....	22
Treasurybeleid (beleggen en belenen).....	22
Continuïteitsparagraaf	23
Kengetallen personele bezetting en verwachte leerlingaantallen.....	23
Ontwikkelingen personeel.....	23
Meerjarenbegroting	24
Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem .	25
Covid-19 en de impact op het SWV Zuid-oost Friesland	25
Rapportage toezichthoudend orgaan 2019	26
Algemeen.....	26
Vergaderingen	26
Financiële commissie.....	27
Jaargesprek met de directeur.....	27
Slotwoord	27
Grondslagen bij de jaarrekening	28
Algemeen.....	28
Grondslagen voor waardering van activa en passiva	28
Grondslagen voor bepaling van het resultaat.....	30
Grondslagen voor het kasstroomoverzicht	32

Algemeen

Doelstelling van de organisatie

Op 15 juli 2013 is de stichting Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland opgericht, de rechtspersoon van het samenwerkingsverband. Op 1 augustus 2014 is het passend onderwijs ingevoerd; op dat moment is de stichting daadwerkelijk begonnen met de uitvoering van haar wettelijke taken.

Missie en Visie

Mission Statement Passend Onderwijs

Alle kinderen gaan succesvol naar school in het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO. Dit betekent dat alle leerlingen het bij hun uitstroomperspectief passende diploma/certificaat behalen eventueel met de benodigde extra ondersteuning.

Visie en ambitie

Het samenwerkingsverband realiseert een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

Het bestuur van het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het realiseren van dit samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen. Dat is een wettelijke opdracht en het is aan het samenwerkingsverband om te bepalen op welke manier dit wordt gerealiseerd.

Om een kwalitatief hoogwaardig dekkend aanbod te realiseren is samenwerken binnen ons samenwerkingsverband noodzakelijk vanuit het uitgangspunt "*wij zijn als schoolbesturen samen verantwoordelijk voor al onze leerlingen*".

Er wordt naar gestreefd om voor zoveel mogelijk leerlingen een passend onderwijsaanbod thuisnabij te realiseren. Dit betekent dat gezien de grote reisafstanden tussen de verschillende onderwijsvoorzieningen de expertise die nodig is voor het bieden van een passend onderwijsaanbod voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften bij voorkeur wordt ontwikkeld binnen de lokale onderwijsvoorzieningen. Hiervoor wordt waar nodig samengewerkt tussen scholen (zowel VO als VSO) en ketenpartners. Soms is het echter nodig om in het kader van het streven naar een kwalitatief hoogwaardig aanbod een onderwijsvoorziening centraal binnen het samenwerkingsverband in te richten.

De visie is uitgewerkt in de volgende uitgangspunten:

Passend onderwijs is goed onderwijs

Passend onderwijs is op zich niet nieuw: al voor de start van Passend Onderwijs waren scholen actief bezig met het ondersteunen van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Daarom is het van belang om vooral aan te sluiten bij dat wat er al goed gaat en hierin van elkaar te leren.

De kwaliteit van onderwijs is een wettelijke opdracht van de afzonderlijke schoolbesturen. Elk schoolbestuur zorgt op haar eigen schoollocatie(s) voor een sluitende, systematische ondersteuningsstructuur waar docenten, leerlingen en ouders een beroep op kunnen doen. Ondersteuning aan leerlingen vindt planmatig plaats op basis van de cyclus van het handelingsgericht werken. Het samenwerkingsverband heeft daarin een ondersteunende, verbindende en faciliterende rol.

Het samenwerkingsverband accepteert niet dat er leerlingen zijn die niet deelnemen aan het onderwijs, zonder dat er sprake is van een vrijstelling. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het voorkomen van thuiszitten door middel van het adequaat uitvoeren van hun verzuimbeleid. Daarnaast zijn ze verantwoordelijk voor het actief beleid om hun thuiszittende leerlingen weer terug te leiden naar school.

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het monitoren van het aantal thuiszittende leerlingen en ondersteunt scholen middels het thuiszittersteam bij het terugleiden van thuiszittende leerlingen naar school. Hierbij blijft de regie altijd liggen bij het schoolbestuur.

Lokaal waar het kan, bovenlokaal waar nodig

Het samenwerkingsverband gaat ervoor om voor zoveel mogelijk leerlingen een passend onderwijsaanbod lokaal (thuisnabij) te organiseren. Dit lokale onderwijsaanbod moet van voldoende kwaliteit zijn. Soms is het noodzakelijk om in het kader van de kwaliteit die we willen bieden, een onderwijsvoorziening bovenlokaal te organiseren binnen het samenwerkingsverband of zelfs buiten het samenwerkingsverband in samenwerking met externe partners.

Samen verantwoordelijk

De 16 schoolbesturen dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor alle leerlingen van het samenwerkingsverband. Institutionele belangen staan deze gezamenlijke verantwoordelijkheden niet in de weg. Naast de gezamenlijke verantwoordelijkheid is er ook sprake van afzonderlijke verantwoordelijkheden van de afzonderlijke schoolbesturen. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor een adequate invulling van de zorgplicht, zij dienen zorg te dragen voor een passend onderwijsaanbod voor alle leerlingen die bij hen worden aangemeld, dan wel staan ingeschreven. Om dit te kunnen realiseren werken schoolbesturen voor regulier voortgezet onderwijs en speciaal voortgezet onderwijs nauw samen.

We gaan voor een organisatie zonder onnodige bureaucratische procedures en een organisatie waarin gemaakte afspraken door iedereen worden nagekomen. Dit betekent dat er sprake is van een professionele aanspreekcultuur binnen ons samenwerkingsverband waarin partners indien nodig verantwoording naar elkaar afleggen.

Versterken door samenwerken

Door samenwerking tussen scholen (VO-VO en VSO-VO) vindt er een versterking van het dekkend aanbod plaats, zowel in kwalitatieve zin als in kwantitatieve zin. Vanuit het samenwerkingsverband wordt daarnaast kwalitatieve hoogwaardige ondersteuning geboden in voortdurende afstemming met de ondersteuningsvragen van de scholen.

Samen bereik je meer

Het uitgangspunt binnen het samenwerkingsverband is dat als onderwijsprofessionals en ouders vanuit een gelijkwaardig partnerschap samenwerken en dat dit de kans dat kinderen zich optimaal ontwikkelen en ontplooiën vergroot. Goede contacten tussen school, ouders en leerlingen werken door in de kwaliteit van een school en komen de leerprestaties en de maatschappelijke ontwikkelingen van leerlingen ten goede.

Bij een aantal kinderen gaat passende ondersteuning verder dan de schoolmuren. Daarom geven we samen met onze belangrijke ketenpartner, de gemeente, vorm aan een integrale aanpak. We werken hierbij handelingsgericht waarbij de ontwikkelingsbehoeften van een kind centraal staan. Met ondersteuning die optimaal is afgestemd op wat kinderen nodig hebben om gezond, veilig en succesvol op te groeien. In de samenwerking met de gemeentes werken we volgens het principe één kind, één plan, één regisseur. Daarbij werken we rolvast samen, alle partijen vanuit de eigen verantwoordelijkheid en expertise. Dit betekent dat het schoolbestuur over het onderwijsaanbod gaat en de gemeente over de hulpverlening en leerplicht. Daarnaast streven we samen met de gemeentes naar een preventieve aanpak en snelle interventiemogelijkheden.

Er zijn leerlingen die vanwege bureaucratische procedures of ontoereikende inhoudelijke afstemming op schakelmomenten (schakeling van VO-school naar andere VO-school, van VO-school naar VSO-school of van VSO-school naar VO-school, van PO naar VO en van VO naar MBO) tijdelijk geen onderwijs krijgen of verkeerd worden geschakeld.

Voor alle leerlingen en in het bijzonder voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften is het van belang dat deze overgangsmomenten soepel verlopen. Het samenwerkingsverband werkt daarom nauw samen met het samenwerkingsverband passend onderwijs in het primair onderwijs en het MBO en maakt waar nodig interne en/of externe procedure-afspraken.

Mission Statement OPDC

De gezamenlijke schoolbesturen in het samenwerkingsverband hebben de ambitie om zoveel als mogelijk leerlingen passend onderwijs te bieden in een reguliere setting onder het motto "lokaal waar het kan, bovenlokaal waar nodig". Vanuit dit uitgangspunt ligt de keuze voor een decentrale OPDC-voorziening voor de hand. Er is echter toch gekozen voor een centrale OPDC-voorziening vanwege de clustering van expertise en de betaalbaarheid van de voorziening. Het samenwerkingsverband zal er in de komende jaren naar streven om de ontwikkeling van decentrale (betaalbare) experimenten te stimuleren. Wellicht geven de uitkomsten van dergelijke experimenten de mogelijkheid om in de toekomst toch passend bij de visie van het samenwerkingsverband decentrale voorzieningen in te richten.

Binnen het samenwerkingsverband zijn er leerlingen die tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen op de reguliere school, ook niet met extra ondersteuning. Hiervoor heeft het samenwerkingsverband een OPDC ingericht met een time-out functie en een crisisfunctie voor kortdurende intensieve ondersteuning van leerlingen. Het gaat om leerlingen voor wie gedurende een bepaalde periode een orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is.

Aanduiding beleid en kernactiviteiten

Structuur van de organisatie

Bij de stichting waren op 31 december 2019 vijftien bevoegde gezagen aangesloten van de scholen die in onze regio gevestigd zijn (verplichte aansluiting) en één bevoegd gezag van een school voor voortgezet speciaal onderwijs buiten onze regio die zich vrijwillig bij het samenwerkingsverband heeft aangesloten. De stichting kent een bestuur dat de stichting bestuurt en een directeur, die belast is met door het bestuur gemandateerde bevoegdheden. De doelstellingen, bevoegdheden en werkwijze van de stichting zijn vastgelegd in het stichtingsstatuut.

Aangesloten bevoegde gezagen en scholen

	Bestuur	Scholen
1	Stichting Nordwin College	Nordwin college Heerenveen Nordwin college Buitenpost
2	Stichting voor openbaar VO-gemeenten Smallerland Tietjerksteradeel en Achtkarspelen	Singelland VHS Singelland Drachtster Lyceum Singelland De Venen Singelland Burgum Singelland Surhuisterveen Singelland ISK
3	Vereniging voor Christelijk Vgz. Onderwijs Oost Friesland	Liudger Burgum Liudger Raai Liudger De Ring Liudger Splitting Liudger Waskemeer
4	Stichting Voortgezet Onderwijs Steenwijkerland – Weststellingwerf (SVOSW)	Lindecollege
5	Stichting RENN4	VSO De Zwaai (inclusief Matrix Lyceum en Synthesegroep Heerenveen)

6	Stichting Scholengemeenschap Speciaal Onderwijs Fryslân	Talryk Meester Duisterhoutschool Heerenveen en Oosterwolde School Lydensteyn
7	Stichting Openbare Scholen Groep Sevenwolden	Sevenwolden Buitenbaan Sevenwolden De Compagnie Sevenwolden Fedde Schurer Sevenwolden Joure Sevenwolden Kingcollege Sevenwolden Kei College (Sevenwolden Grou/Akkrum)
8	Stichting Gereformeerde Scholengroep	Gomaruscollege Drachten
9	Stichting Agrarisch Opleidingscentrum Terra	Terra Wolvega
10	Stichting Lauwers College	Lauwerscollege Buitenpost Lauwerscollege Surhuisterveen (Lauwerscollege Kollum)
11	Stichting CVO in de regio Heerenveen en Joure	Bornego college Junior Bornego college Kei College Bornego college Joure Bornego college Lyceum
12	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Ooststellingwerf	Stellingwerfcollege
13	Stichting Tjalling Koopmans College	Tjalling Koopmans college
14	Stichting Burgemeester Harmsma School openbaar voortgezet onderwijs	Burgemeester Harmsma School
15	Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen	Portalys Kortehemmen
16	Vereniging voor Gereformeerd speciaal onderwijs Groningen (vrijwillige aansluiting)	n.v.t.

Naast deze scholen zijn via een convenant met het samenwerkingsverband Fryslân-Noard de locaties Lauwerscollege Kollum en Sevenwolden Grou toegevoegd aan het samenwerkingsverband. In het convenant is overeengekomen dat deze locaties gebruik maken van de ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO en dat het samenwerkingsverband Fryslân-Noard de bekostiging Passend Onderwijs voor deze locaties overdraagt aan ons samenwerkingsverband. Deze locaties zijn in bovenstaand overzicht tussen haakjes aangegeven.

Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Het samenwerkingsverband vervult een wettelijke opdracht: het realiseren van een dekkend aanbod aan (onderwijs)ondersteuningsvoorzieningen in de regio, zodanig dat elke leerling die extra ondersteuning nodig heeft die ook ontvangt (WVO, artikel 17a lid 2 – vrij geciteerd). Elk schoolbestuur heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid door middel van de zorgplicht. Het bestuur van het samenwerkingsverband werkt daarbij faciliterend voor scholen en schoolbesturen en is verantwoordelijk voor een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.

Het dekkend aanbod

In het kalenderjaar 2018 zijn er twee initiatieven gestart ter verbetering van het dekkend aanbod voor leerlingen met een havo/vwo-niveau en een extra ondersteuningsbehoefte. Dit heeft geresulteerd in een voorziening in Drachten (het Matrixlyceum) en een voorziening in Heerenveen (synthese-groep).

Het samenwerkingsverband registreert het aantal thuiszittende leerlingen nauwkeurig. Er wordt gewerkt met de landelijke definitie (een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 6 en 16 jaar of een jongere van 16 en 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan vier weken aaneengesloten verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht) en de absolute thuiszitters als het gaat om de registratie voor de onderwijsinspectie. Daarnaast hanteert het samenwerkingsverband ten behoeve van haar preventieve beleid thuiszitters een ruimere definitie waarbij leerlingen waarbij sprake is van zorgwekkend verzuim ook worden geregistreerd.

In het schooljaar 2018-2019 zijn er 3 thuiszittende leerlingen geregistreerd die voldeden aan de definitie van de onderwijsinspectie. Twee casussen zijn succesvol opgelost in het schooljaar 2018-2019 en de derde casus is opgelost in het schooljaar 2019-2020.

Daarnaast zijn er nog 72 thuiszittende leerlingen geregistreerd waarbij sprake was van zorgwekkend verzuim maar die (nog) niet voldeden aan de definitie van de onderwijsinspectie.

Van deze in totaal 75 geregistreerde (tijdelijk) thuiszittende leerlingen zijn er 70 casussen succesvol opgelost. Van de 70 leerlingen werden 55 leerlingen teruggeleid naar school, 10 leerlingen werden geplaatst in de hulpverlening en voor 5 leerlingen werd een andere passende oplossing gevonden. Bij 5 leerlingen die nog thuiszaten, liep het traject voor het oplossen door in het schooljaar 2019-2020.

Ruimte voor innovatie

Het samenwerkingsverband is in 2017 gestart met het beleid innovatieve pilots. Jaarlijks wordt er binnen de begroting een bedrag van €250.000 vrijgemaakt voor nieuwe initiatieven in het kader van het verbeteren van het dekkend aanbod binnen het samenwerkingsverband. In het kalenderjaar 2019 is besloten om dit beleid door te zetten in het kalenderjaar 2020 en 2021. Dit beleid heeft tot en met het kalenderjaar 2019 geleid tot in totaal tot 14 innovatieve pilots.

Ondersteuning door het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband heeft haar vier wettelijke taken als volgt in beleid uitgewerkt:

1. Het vaststellen van het ondersteuningsplan

Het samenwerkingsverband stelt elke 4 jaar een ondersteuningsplan op met daarin een beschrijving van het beleid en de doelstellingen. In het kalenderjaar 2018 is het ondersteuningsplan 2018-2022 vastgesteld. Als beleid tussentijds wordt gewijzigd dan volgt een aanpassing van het ondersteuningsplan. Deze eventuele aanpassing vindt jaarlijks bij de start van het nieuwe schooljaar plaats.

2. *Het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan scholen*

Het samenwerkingsverband heeft beleid ontwikkeld met betrekking tot het toewijzen van ondersteuningsmiddelen aan de scholen. Het streven is om zoveel mogelijk middelen terecht te laten komen daar waar passend onderwijs daadwerkelijk wordt uitgevoerd: op de werkvloer.

Passend Onderwijs speelt zich voor het grootste deel af op de deelnemende scholen voor vo en vso. Dit betekent dat het grootste deel van het budget passend onderwijs daar ook aan wordt toegekend. Voor de vso-scholen wordt dit gerealiseerd door de verplichte wettelijke overdracht vanuit DUO en de overdracht op basis van de peildatum. Deze overdracht vindt plaats volgens het solidariteitsprincipe. De vo-scholen krijgen jaarlijks een schoolbudget Passend Onderwijs toegekend vanuit het samenwerkingsverband. Bij de toekenning van het schoolbudget wordt een vaste voet gehanteerd voor elk schoolbestuur met daarnaast een budget berekend op basis van het leerlingaantal t-1 (1 oktobertelling voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar).

Elk schoolbestuur voor regulier vo krijgt een *schoolbudget lichte ondersteuning* en een *schoolbudget zware ondersteuning* toegekend vanuit het samenwerkingsverband. Het *schoolbudget lichte ondersteuning* wordt toegekend op basis van het leerlingaantal op t-1 (1 oktobertelling voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar) met een vaste voet van € 5.000 per schoolbestuur. Voor het *schoolbudget zware ondersteuning* is vanaf 1 januari 2018 een nieuwe verdeelsystematiek vastgesteld, namelijk verdeling op basis van het leerlingaantal op t-1 (1 oktobertelling voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar) en een vaste voet van € 20.000. Deze nieuwe verdeelsystematiek wordt stapsgewijs ingevoerd in de kalenderjaren 2018 (25%), 2019 (50%) en 2020 (75%) en zal per 1 januari 2021 volledig zijn ingevoerd. Op deze manier wordt er toegewerkt naar 1 schoolbudget per schoolbestuur met één verdeelsystematiek.

In bijzondere situaties rondom leerlingen is er een vangnet beschikbaar binnen het samenwerkingsverband. In de begroting is een budget uit de AWBZ en een budget voor bijzondere leerlingarrangementen opgenomen voor bijzondere ondersteuningsarrangementen voor leerlingen. Het gaat om zeer specifieke ondersteuningsarrangementen waarvoor geen andere partijen financieel verantwoordelijk kunnen worden gesteld en waarbij sprake is van een overmachtssituatie voor een schoolbestuur.

3. *Het beoordelen of leerlingen aangewezen zijn op het leerwegondersteunend onderwijs, of toelaatbaar zijn tot het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven*

Binnen het samenwerkingsverband vindt centraal de ondersteuningstoewijzing plaats voor LWOO, Praktijkonderwijs, OPDC en VSO. De procedure daarvoor is beschreven in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Binnen het samenwerkingsverband gaan we zorgvuldig om met privacygevoelige informatie en overdracht van data. Er wordt geen privacygevoelige informatie gedeeld via de mail. Daarom wordt er binnen het samenwerkingsverband vanaf 1 augustus 2017 gewerkt met een beveiligde digitale omgeving voor alle indicatie-aanvragen bij het samenwerkingsverband. Hiervoor wordt het programma Indigo gebruikt. Indigo is sinds het schooljaar 2015-2016 al in gebruik voor de aanvragen voor LWOO en PrO. Alle eerder gebruikte formulieren zijn verwerkt in Indigo. Alle scholen binnen het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO hebben een account voor Indigo. Scholen buiten het samenwerkingsverband kunnen een gastaccount aanvragen bij het secretariaat van het samenwerkingsverband.

4. *Het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling, op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar een leerling is aangemeld of ingeschreven.*

Het samenwerkingsverband heeft een ondersteuningsstructuur voor de scholen ingericht.

1. Ondersteuning door het consultatieteam

Om scholen te ondersteunen en te adviseren in de dagelijkse onderwijspraktijk heeft het samenwerkingsverband een consultatieteam ingesteld. Elke schoollocatie heeft een vaste contactpersoon binnen het consultatieteam. Het consultatieteam werkt vraag gestuurd en maakt jaarlijks met elke school

maatwerkafspraken over de inzet van het consultatieteam binnen de school. Het consultatieteam ondersteunt scholen bij het realiseren van passend onderwijs voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Het gaat hierbij om ondersteuning bij het vormgeven en uitvoeren van passende onderwijsarrangementen voor individuele of groepen leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, het versterken van het basis ondersteuningsaanbod en het extra ondersteuningsaanbod en het versterken van de leerling ondersteuningsstructuur. Op dit moment is dit aanbod beschikbaar voor de reguliere scholen van het samenwerkingsverband. Indien gewenst kunnen er ook met de aangesloten VSO-scholen maatwerkafspraken gemaakt worden.

2. Ondersteuning door het thuiszittersteam

Om scholen te coachen, ondersteunen en adviseren in het proces van integrale aanpak voor het vinden van een passend onderwijs(zorg)arrangement heeft het samenwerkingsverband een thuiszittersteam ingesteld. Elke schoollocatie binnen het samenwerkingsverband kan gebruik maken van het thuiszittersteam. Elke thuiszitter is uniek, zo ook de weg naar de oplossing. Binnen het begeleidingstraject worden er met de school afspraken gemaakt over de inzet van het thuiszittersteam. U kunt hierbij denken aan het ondersteunen van de school in de contacten met ouders, leerplichtambtenaar, gebiedsteammedewerkers en andere betrokken partijen. Of het adviseren van de school over de uitvoering van de zorgplicht, onderzoek naar de meest passende oplossing, verbindende rol tussen alle partijen, etc. Het thuiszittersteam werkt binnen de kaders van de thuiszittersaanpak van regio De Friese Wouden. Dit betekent dat het thuiszittersteam kan worden ingeschakeld bij thuiszitters (meer dan 4 weken aaneengesloten ongeoorloofd verzuim), absoluut verzuim (leerplichtige leerlingen zonder inschrijving), signaalverzuim (zorgwekkend ziekteverzuim) en een aflopende vrijstelling.

3. De inrichting van expertisenetwerken

Binnen het samenwerkingsverband zijn expertisenetwerken georganiseerd gericht op expertiseontwikkeling, uitwisseling en beleidsontwikkeling. Er zijn op dit moment twee expertisenetwerken ingericht.

a. *Het expertisenetwerk voor ondersteuningscoördinatoren*

Binnen het samenwerkingsverband is een expertisenetwerk voor ondersteuningscoördinatoren ingericht dat wordt georganiseerd door het samenwerkingsverband. Er zijn jaarlijks vier bijeenkomsten. Twee bijeenkomsten zijn vooral beleidsmatig ingericht. In deze bijeenkomsten houdt het samenwerkingsverband de ondersteuningscoördinatoren op de hoogte van relevante ontwikkelingen binnen en buiten het samenwerkingsverband. Daarnaast is dit de plek waar ondersteuningscoördinatoren goede voorbeelden met elkaar kunnen delen. Dit zijn deels beleidsmatige bijeenkomsten, maar er is ook ruimte voor uitwisseling en professionalisering. Daarnaast zijn er twee bijeenkomsten voor ondersteuningscoördinatoren die primair gericht op het vergroten van expertise. Deze netwerken worden breder opengesteld voor belangstellenden.

Alle ondersteuningscoördinatoren en orthopedagogen/psychologen van de scholen ontvangen vanuit het secretariaat een uitnodiging voor de vier bijeenkomsten.

b. *Het expertisenetwerk havo/vwo-leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften*

Dit expertisenetwerk is in het schooljaar 2017-2018 op verzoek van de scholen ingericht. De inhoud en inrichting van dit expertisenetwerk wordt bepaald door de hulpvraag van de betreffende scholen. Binnen het expertisenetwerk is er ruimte voor het vergroten van de expertise rondom dit thema, het uitwisselen van ervaringen en goede voorbeelden op het gebied van ondersteuning binnen de school en het leren van en met elkaar.

4. Het professionaliseringsaanbod voor de scholen

Vanuit de afspraken in het ondersteuningsplan 2018-2022 organiseert het samenwerkingsverband een professionaliseringsaanbod gericht op de ondersteuningsbehoeften van docenten. Dit aanbod staat uiteraard ook open voor andere professionals binnen de school. Het professionaliseringsaanbod richt zich op het vergroten van het handelingsrepertoire door middel van expertise-overdracht, vaardigheidstraining, uitwisseling en/of inspiratie. Het betreft een jaarlijks wisselend aanbod van diverse

professionaliseringsactiviteiten (scholingen, trainingen, cursussen etc.). Dit aanbod wordt uitgevoerd door medewerkers van het samenwerkingsverband of door extern ingehuurd trainees. Het aanbod wordt in samenspraak met het scholenoverleg en de ondersteuningscoördinatoren samengesteld en sluit aan bij de behoeftes van de scholen. Het aanbod is in principe uitsluitend bedoeld voor medewerkers van de scholen van het samenwerkingsverband en wordt gratis door het samenwerkingsverband aangeboden.

Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

In de afgelopen periode is er vanuit het maatschappelijk en politieke debat aandacht gevraagd voor de omvangrijke financiële reserves die door de samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn aangelegd en het niet inzetten van de budgetten passend onderwijs voor de doelstellingen waarvoor het bedoeld is. Daarom heeft het samenwerkingsverband in 2017 een risico-inventarisatie laten uitvoeren om vast te stellen welke financiële reserve daadwerkelijk nodig is om de risico's van de organisatie te dekken. Deze risico-inventarisatie wordt elke 4 jaar uitgevoerd en indien nodig tussentijds geactualiseerd. Op 27-11-2019 heeft er een actualisatie van de risico-inventarisatie plaatsgevonden. De resterende gelden worden uitgekeerd aan de schoolbesturen die de uitvoering van passend onderwijs binnen de eigen schoolorganisaties realiseren en hiervoor verantwoording afleggen aan het samenwerkingsverband conform het hiervoor in 2018 vastgestelde beleid.

Informatie over maatschappelijke aspecten van het ondernemen

Het Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO is een maatschappelijke onderneming. Dat wil zeggen dat de instelling met middelen van de overheid een opdracht heeft om een taak voor de maatschappij uit te voeren.

Als organisatie zijn we ons continu bewust van het maatschappelijk speelveld waarin wij ons bevinden en de noodzaak om op maatschappelijk verantwoorde wijze het onderwijs inhoud te geven. Dit onderwerp maakt tevens onderdeel uit van de dialoog die wij met andere betrokken partijen voeren.

Eenzijds wordt ernaar gestreefd om zo efficiënt en tevens milieuvriendelijk mogelijk om te gaan met beschikbare middelen. Anderzijds vindt de maatschappelijke verantwoording zich vooral in de maatschappelijke betrokkenheid van het samenwerkingsverband richting haar omgeving.

Governance

Ontwikkelingen op het gebied van governance

Het samenwerkingsverband streeft naar een heldere en transparante governancestructuur die zoveel mogelijk tegemoetkomt aan de specifieke situatie binnen het samenwerkingsverband als aan de eisen die daaraan vanuit de landelijke overheid worden gesteld. Dit is vastgelegd in het toezichtkader van het samenwerkingsverband.

De governancestructuur is ingericht waarbij er sprake is van een bestuur dat optreedt als intern toezichthouder ten aanzien van alle aangelegenheden binnen het samenwerkingsverband, waarvoor de directeur van het samenwerkingsverband dan wel de individuele schoolbesturen verantwoordelijkheid dragen. Hoewel het bestuur formeel de bestuursbevoegdheden uitoefent heeft het bestuur de bestuursbevoegdheden zoveel mogelijk gemandateerd aan de directeur en beperkt het zich tot een toezichthoudend bestuur. Het bestuur oefent als intern toezichthouder de toezichthoudende bevoegdheden uit zoals die zijn opgenomen in de statuten, waaronder de vaststelling van het strategisch beleid, het ondersteuningsplan, de begroting, de jaarrekening, het toezichtkader en de benoeming van de accountant. Deze werkwijze wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

In het kalenderjaar 2019 is vanuit de VO-raad het advies gekomen om een onafhankelijk lid toe te voegen aan het toezichthoudend bestuur van het samenwerkingsverband. Het bestuur heeft vervolgens besloten om een onafhankelijk voorzitter zonder stemrecht te benoemen. Deze benoeming is gerealiseerd in januari 2020.

Mochten er in de komende jaren nieuwe eisen worden gesteld aan het samenwerkingsverband met betrekking tot het intern toezicht, dan zal het samenwerkingsverband indien nodig haar inrichting daarop aanpassen.

Code Goed Bestuur

Hoewel de Code Goed Onderwijsbestuur VO niet primair bedoeld is voor de stichting, volgt het bestuur van de stichting de Code Goed Onderwijsbestuur VO en doet over de naleving hiervan jaarlijks rapportage in dit jaarverslag.

Afwijkingen van de Code Goed Bestuur

De Code Goed Onderwijsbestuur VO wordt op alle punten toegepast met uitzondering van het hebben van een professioneel statuut. Daarnaast wordt alleen van de directeur de nevenfuncties weergegeven (vanaf mei 2018 raadslid VVD Noordoostpolder). De nevenfuncties van de toezichthouders worden niet hier vermeld maar zijn beschikbaar via de jaarstukken van de eigen scholen.

Horizontale en verticale verantwoording

Besluiten en belangrijke ontwikkelingen vanuit het Stichtingsbestuur en directie worden aan het personeel van de organisatie gecommuniceerd via de mail en beschikbaar gesteld in de online omgeving van het samenwerkingsverband.

Aan de ouders, leerlingen en de aangesloten schoolbesturen wordt verantwoording afgelegd middels de beleidsmonitor en het jaarverslag. Het jaarverslag is voor iedereen toegankelijk via de website van het samenwerkingsverband.

Onderwijs

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Stabilisatie leerlingaantal samenwerkingsverband

Het aantal leerlingen in het regulier voortgezet onderwijs is sinds 2014 gedaald van 18.693 naar 16.999 leerlingen. Deze daling van het leerlingaantal was in het kader van de krimp voorzien en deze daling was reeds verwerkt in het financiële meerjarenperspectief van het samenwerkingsverband. In de prognoses wordt nog een verdere daling verwacht tussen 2019 en 2024 (-8,2%, prognoses VOION).

Ook het aantal leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs daalt. Tussen 2014 en 2018 is een daling zichtbaar van 13%. Deze daling is groter dan de autonome krimp van het leerlingaantal en wordt verklaard door een grotere uitstroom versus een lagere instroom in het voortgezet speciaal onderwijs. In 2019 is het leerlingaantal in het VSO gestabiliseerd en de verwachting is dat er de komende jaren een hele lichte stijging van het leerlingaantal in het VSO te zien zal zijn.

Dit betekent concreet dat een relatief groter deel van het budget van het samenwerkingsverband zal moeten worden gereserveerd voor overdracht naar het VSO.

Stabilisatie leerlingaantal OPDC

Het aantal leerlingen dat jaarlijks gebruik maakt van de OPDC-voorziening van het samenwerkingsverband in Drachten is tussen 2014 en 2018 gedaald van 33 naar 22 leerlingen. In het schooljaar 2017-2018 en 2018-2019 is een stabilisatie te zien van rond de 22 leerlingen. Er is sprake van een verdichting van problematiek waardoor het OPDC haar aanpak moet blijven door ontwikkelen om tegemoet te kunnen blijven komen aan de ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen.

Ontwikkeling LWOO/PrO

Het samenwerkingsverband is in het kalenderjaar 2018 gestart met het ontwikkelen van inhoudelijk en financieel beleid met betrekking tot het LWOO en Praktijkonderwijs. In november 2019 heeft het bestuur nieuw beleid vastgesteld met ingangsdatum 01-01-2021, ervan uitgaande dat op dat moment er landelijk nieuwe wetgeving van kracht zal worden. Het nieuwe beleid is vastgesteld onder voorwaarde van gelijkblijvende wettelijke en financiële kaders voor zover deze nu bekend zijn.

Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Het samenwerkingsverband zal zich in de komende vier jaren (2018-2022) richten op de volgende doelen:

Passend onderwijs naar de werkvloer

Tijdens de invoeringsjaren heeft het gesprek en de beleidsvorming met betrekking tot passend onderwijs zich vooral afgespeeld op het niveau van directieleden en ondersteuningscoördinatoren. De uitvoering van passend onderwijs ligt echter in de handen van de docenten op de werkvloer. De komende 4 jaar staat in het teken van de ondersteuning van de docenten op de werkvloer bij het uitvoeren van het beleid passend onderwijs.

Werkbaar model basis en extra ondersteuning en vertaling naar een werkbaar en leesbaar SOP

Het helder onderscheid tussen basis- en extra ondersteuning op schoolniveau en de vertaling hiervan in een werkbaar en leesbaar schoolondersteuningsprofiel (SOP) is in de afgelopen vier jaar onvoldoende gerealiseerd.

Bij de start van de nieuwe planperiode (1 augustus 2018) is voor alle scholen duidelijk wat er wordt verstaan onder de basisondersteuning en onder de extra ondersteuning. Ook moet er per school een werkbaar en leesbaar SOP zijn opgesteld voor 01-08-2018. In het schooljaar 2018-2019 zal op de scholen de implementatie van het model basis- en extra ondersteuning plaatsvinden.

Verbetering van de verbinding tussen scholen onderling

De komende vier jaar werken we aan het verbeteren van de verbinding tussen de onderlinge scholen binnen het samenwerkingsverband om te komen tot een versterking van het kwantitatieve en kwalitatieve onderwijsaanbod binnen ons samenwerkingsverband. Het gaat hierbij onder meer om:

- Uitwisseling van good-practice (bij voorkeur dicht op de werkvloer)
- Beperking onnodig onderwijstijdverlies voor leerlingen door afstemming van procedures bij plaatsing, uitplaatsing en overplaatsing
- Ontwikkeling van samenwerkingsvormen tussen scholen (VO-VO en VO-VSO en VSO-VSO) bij het vormgeven van passende onderwijsarrangementen

Verbetering van de verbinding met de ouders en ketenpartners

In de afgelopen jaren is gewerkt aan het verbeteren van de verbinding met de ouders en de verschillende ketenpartners. Er zijn hier goede stappen in gezet, maar de verbinding moet zeker nog versterkt worden. Het gaat hierbij onder meer om:

- Heldere, begrijpelijke informatieverstrekking aan ouders via de reeds gebruikte informatiekkanalen
- Het partnerschap met ouders beter vormgeven
- Met gemeenten heldere, uniforme werkprocessen afspreken met een duidelijke rol- en verantwoordelijkheidsverdeling bijvoorbeeld als het gaat om het afgeven van vrijstellingen
- Met de onderwijspartners (PO, VSO en MBO) werken aan de verbetering van de doorgaande lijnen zodat leerlingen een succesvolle ononderbroken schoolloopbaan kunnen doorlopen.

Monitoring en verantwoording

Binnen het samenwerkingsverband willen we inzetten op een verbetering van de kwaliteit van de monitoring op het behalen van de doelstellingen. Onderdeel hiervan is een adequate verantwoording van de schoolbesturen aan het samenwerkingsverband over de kwaliteit van hun (basis)ondersteuning en de inzet van de schoolbudgetten. Met betrekking tot het schooljaar 2016-2017 is hier een begin mee gemaakt in pilotvorm en deze verantwoordingsystematiek zal verder ontwikkeld worden. De monitoring en verantwoording moet zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande systemen.

Procedures en bureaucratie

De invoering van Passend Onderwijs heeft onvoldoende geleid tot het verminderen van bureaucratische procedures. Daarom zal in de komende vier jaar gewerkt worden aan het verminderen van of vereenvoudigen van procedures. Aansluiting bij reeds bestaande systemen (bijvoorbeeld jaarverslagen van schoolbesturen) is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Onderwijsprestaties

Het opnemen van onderwijsprestaties is bij een Samenwerkingsverband Passend Onderwijs niet mogelijk.

Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken

Het opnemen van onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken is bij een Samenwerkingsverband Passend Onderwijs niet mogelijk.

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Voor plaatsing op ondersteuningsniveau speciale ondersteuning (OPDC of VSO) is een indicatie nodig van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband stelt vast of de aanvraag voor een indicatie voldoet aan de criteria voor plaatsing op het OPDC of plaatsing op het VSO-cluster 3 of 4. Deze procedure staat beschreven in het ondersteuningsplan. Daarnaast worden door het samenwerkingsverband indicaties afgegeven voor LWOO (aanwijzing) of PrO (toelaatbaarheidsverklaring). Het samenwerkingsverband doet jaarlijks verslag van deze indicatiestelling in de beleidsmonitor die na elk schooljaar wordt opgesteld.

Kwaliteitszorg

Belangrijkste ontwikkelingen in 2019 m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg

Het samenwerkingsverband Zuidoost Friesland heeft een systeem van kwaliteitszorg ontwikkeld met instrumenten waarmee het samenwerkingsverband de kwaliteit van de uitvoering van taken en

verantwoordelijkheden op het niveau van het samenwerkingsverband kan meten. Het samenwerkingsverband zet drie instrumenten in om informatie te verzamelen over de kwaliteit van de uitvoering van de taken van het samenwerkingsverband:

- a. Kwaliteitsmonitor (beleidsmonitor)
- b. Zelfevaluatie binnen het samenwerkingsverband
- c. Tevredenheidsonderzoek

Tot slot voert het samenwerkingsverband tevredenheidsonderzoeken bij betrokkenen (ouders van leerlingen op het OPDC, leerlingen van het OPDC, scholen, ouders die een klacht hebben ingediend en gemeenten) uitvoeren om zicht te krijgen op de werking van het beleid in de praktijk. De tevredenheidsonderzoeken worden tweejaarlijks afgenomen bij scholen en gemeenten. Bij ouders, leerlingen van het OPDC en verwijzende scholen naar het OPDC vindt het tevredenheidsonderzoek plaats na afloop van de plaatsing en bij ouders die een klacht hebben ingediend na afhandeling van de klacht.

In het voorjaar van 2016 is een nulmeting uitgevoerd met de instrumenten voor zelfevaluatie (alle drie kwaliteitsaspecten) en de tevredenheidsenquêtes. In het najaar van 2017 is een tweede meting van de zelfevaluatie uitgevoerd met betrekking tot het kwaliteitsaspect 'management en organisatie' en zijn de tevredenheidsenquêtes uitgevoerd. In het najaar 2018 is een derde meting van de zelfevaluatie uitgevoerd met betrekking tot het kwaliteitsaspect 'resultaten'. De uitkomsten hiervan zijn besproken in het scholenoverleg en het bestuur van het samenwerkingsverband. De vierde meting van de zelfevaluatie zal worden uitgevoerd in 2020 in verband met de actualisatie van de kwaliteitszorg.

Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Het samenwerkingsverband werkt continu aan de verbetering van haar kwaliteitszorg. In het ondersteuningsplan 2018-2022 zijn daarom de doelstellingen van het samenwerkingsverband helder, specifiek en meetbaar beschreven. Op deze manier zal het samenwerkingsverband beter in staat zijn het bereiken van doelstellingen te monitoren en evaluaties uit te voeren. In het kalenderjaar 2019 is de kwaliteitszorg voor het OPDC geactualiseerd en in het kalenderjaar 2020 wordt de kwaliteitszorg voor het samenwerkingsverband geactualiseerd en passend gemaakt bij het nieuwe ondersteuningsplan 2018-2022.

Klachten

Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de Landelijke Klachten Commissie. Bij de LKC is ook een geschillencommissie Passend Onderwijs en een Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaringen ondergebracht. Verder is er binnen het samenwerkingsverband een interne klachtenregeling.

Er zijn in het jaar 2019 geen klachten ingediend bij het samenwerkingsverband of bij de LKC.

Onderzoek

Werkzaamheden op gebied van onderzoek

Werkzaamheden op het gebied van onderzoek worden in het Samenwerkingsverband niet uitgevoerd.

Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek

Er zijn geen toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek te vermelden.

Internationalisering

Belangrijkste ontwikkelingen in 2019

Internationalisering is bij het Samenwerkingsverband niet van toepassing.

Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Voor komende jaren zijn er geen ontwikkelingen inzake internationalisering te verwachten.

Personeel

Ontwikkelingen in 2019 met (grote) personele betekenis

Op 20 oktober 2016 is tussen het samenwerkingsverband, SO Fryslân, Renn4 en de vakbonden een DGO-akkoord gesloten waarmee het Tripartiete-akkoord is afgehandeld. Ten aanzien van het overgenomen personeel door de afzonderlijke schoolbesturen heeft het samenwerkingsverband een faciliteringsregeling vastgesteld waarbij het samenwerkingsverband gedurende 4 schooljaren de loonkosten vergoed in een afbouwregeling. In het kalenderjaar 2019 is het samenwerkingsverband een samenwerking aangegaan met Elker Onderwijs. Bij Elker Onderwijs worden docenten ingehuurd ten behoeve van inzet op het OPDC.

Toelichting op de ontwikkelingen in 2019

Verwachte toekomstige ontwikkelingen personeel

Er zijn geen bijzondere toekomstige personele ontwikkelingen in het personeelsbestand.

Beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag

De stichting houdt zich aan de wettelijke regelingen bij ontslag. Mede om het risico voor ontslag van zittende medewerkers zoveel mogelijk te vermijden, wordt waar mogelijk gewerkt met inhuur van zelfstandigen (ZZP'ers) en inhuur via aangesloten scholen met tijdelijke contracten.

Mocht ontslag onvermijdelijk zijn, dan is het doel om dit met de inzet van zo weinig mogelijk middelen vorm te geven.

Huisvesting

Belangrijkste ontwikkelingen in 2019 betreffende de huisvesting

Het samenwerkingsverband heeft geen eigen vastgoed in bezit. Tot 2019 werd er voor de medewerkers en directie van de centrale ondersteuning een kantoorruimte gehuurd en voor het OPDC een ander pand. Met ingang van februari 2019 is er in overleg met de gemeente Smallingerland één pand gehuurd voor alle medewerkers aan de Zonedauw in Drachten. Hiervoor zijn eenmalig een aantal investeringen gedaan met betrekking tot de inrichting van het kantoorgedeelte en het OPDC.

Voor wat betreft de investeringen in inventaris en leermiddelen zal het meerjarenperspectief aan jaarlijkse investeringen niet meer bedragen dan 1 procent van de begrote jaarinkomsten. Jaarlijks wordt bij de inventarisatie voor de meerjarenbegroting nagegaan welke investeringen nodig zijn binnen deze budgetruimte. De afschrijvingslast kan vanwege de geringe investeringsomvang binnen de reguliere begroting worden opgevangen.

Verwachte toekomstige ontwikkelingen huisvesting

Er worden komende jaren geen veranderingen in het beleid t.a.v. huisvesting verwacht.

Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

Het samenwerkingsverband heeft geen verbonden partijen waarvoor verplichtingen dienen te worden opgenomen in de jaarrekening. De aangesloten schoolbesturen zijn eindverantwoordelijk en daarmee

risicodragger voor het samenwerkingsverband. Om de risico's zoveel mogelijk bij de stichting af te dekken wordt binnen de Stichting een eigen vermogen aangehouden dat hiervoor toereikend is.

Ten aanzien van twee schoollocaties (Lauwerscollege Kollum en Sevenwolden Grou) heeft het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO een convenant afgesloten met het samenwerkingsverband VO Fryslân Noard. Deze twee schoollocaties zijn in de regio-indeling ingedeeld in het samenwerkingsverband Fryslân Noard maar zijn organisatorisch opgenomen in het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO. Het samenwerkingsverband Fryslân Noard draagt jaarlijks hiervoor het budget lichte en zware ondersteuning over aan het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO.

Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen

Er zijn geen ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen.

Financiën

Kengetallen

Financiële kengetallen	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019
Solvabiliteit 2	69,5	80,0	64,5
Rentabiliteit	-1,94%	0,04%	-1,76%
Liquiditeit	3,63	5,61	2,85
Kapitalisatiefactor	8,0	6,9	5,7
- Financieringsfunctie	0,1	0,16	0,32
-Transactiefunctie	2,18	1,19	1,86
-Bufferfunctie	5,72	5,50	3,52
Weerstandsvermogen 1	5,6%	5,5%	3,7%
Personele lasten/rijksbijdragen	5,0%	4,4%	4,7%
Personele lasten/ totale baten	4,9%	4,4%	4,6%

Financiële positie

De financiële positie van het samenwerkingsverband is gezond en solide. De meerjarenbegroting laat echter een dalende trend zien door afnemende Rijksbesteding en dalende overige opbrengsten. De krimp van leerlingaantallen in de regio is hieraan voornamelijk debet.

Toelichting ontwikkeling balansposten

In 2019 heeft de volgende ontwikkeling voorgedaan in de balansposten:

Meerjarenbalans					
	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Verwachting 2020	Verwachting 2021	Verwachting 2022
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	42.237	83.097	65.000	45.000	55.000
Financiële vaste activa	0	20.000	20.000	20.000	20.000
Vlottende activa					
Vorderingen	189.919	175.429	180.000	180.000	180.000
Liquide middelen	1.529.856	1.199.372	837.737	815.975	801.515
Totaal activa	1.762.012	1.477.899	1.102.737	1.060.975	1.056.515
PASSIVA					
Eigen vermogen					
Algemene reserve	1.409.880	953.748	707.737	665.975	661.515
Bestemmingsreserve (publiek)	0	0	0	0	0
Vorzieningen	45.814	42.422	45.000	45.000	45.000
Kortlopende schulden	306.318	481.730	350.000	350.000	350.000
Totaal passiva	1.762.012	1.477.899	1.102.737	1.060.975	1.056.515

De balans geeft een solide beeld weer van de organisatie. De algemene reserve wordt tot 2020 op het niveau gebracht dat nodig is voor het opvangen van risico's volgens de risico-inventarisatie. Voor deze vermogensafbouw vindt uitbetaling aan de afzonderlijke scholen plaats.

Toelichting op resultaat/exploitatie in relatie tot begroting 2019

Van de exploitatie over 2019 kan het volgende overzicht worden gegeven.

Baten		Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019
3.1	(Rijks)bijdragen OCW	25.357.953	25.192.712	25.446.362	24.190.799
3.2	Gemeentelijke bijdragen	-	-	48.530	47.000
3.5	Overige baten	363.840	355.000	424.869	373.000
3	Totaal baten	25.721.793	25.547.712	25.919.761	24.610.799
Lasten					
4.1	Personele lasten	1.121.937	1.147.000	1.198.103	1.173.000
4.2	Afschrijvingen	11.080	11.500	22.857	21.000
4.3	Huisvestingslasten	57.951	63.050	170.439	165.650
4.4	Overige instellingslasten	1.053.222	856.950	1.200.259	1.221.500
4.5	Doorbetaling aan schoolbesturen	23.466.812	23.792.043	23.784.207	22.404.212
4	Totaal lasten	25.711.002	25.870.543	26.375.866	24.985.462
5	Financiële baten en lasten	162	1.000	-27	1.000
	SALDO BATEN EN LASTEN	10.953	321.831	-456.132	-373.663

Realisatie 2019 t.o.v. de begroting

De realisatie valt in 2019 ongeveer €80.000 lager uit dan begroot.

De rijksbijdragen vallen in 2019 ruim €1.250.000 hoger uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de directe doorstortingen Lwoo, Pro en VSO, die €1.130.000 hoger zijn dan begroot. Aangezien dit één op één wordt verantwoord onder 4.5 heeft dit geen effect op het resultaat van 2019. De overige subsidie begaafde leerlingen die loopt van 2019 tot en met 2020 voor een bedrag van ruim €100.000 per jaar is nog niet in de begroting meegenomen, omdat dit na vaststelling van de begroting is toegekend.

De gemeentelijke vergoedingen lopen volgens begroting.

Er is ruim €50.000 meer ontvangen aan overige baten dan begroot, voornamelijk door een hogere bijdrage van de scholen per peildatum.

De lasten lopen goed in lijn met de begroting. Alleen de doorbetalingen wijken bijna €1,4 miljoen af. €1,130 miljoen is bij de baten al genoemd en komt door de directe doorbetalingen die gelijk worden gesteld aan de baten. Verder is er in 2019 vanuit een bestuursbesluit €250.000 uitbetaald aan de scholen. Deze vergoeding was niet meegenomen in de begroting.

Realisatie 2019 ten opzichte van realisatie 2018.

Ten opzichte van de exploitatie van 2018 zijn de rijksbijdragen ongeveer gelijk gebleven, waarbij er een verschuiving is geweest van directe doorbetalingen naar de subsidie LWOO-Pro. De huurkosten van het OPDC worden vanaf 2019 door het Samenwerkingsverband betaald. De gemeente vergoedt deze, waardoor vanaf dit jaar gemeentelijke bijdragen zijn geboekt. De overige baten zijn met ruim €60.000 gestegen, €30.000 door de bijdrage per peildatum en €30.000 via convenant Noard.

De loonkosten zijn met ruim €25.000 gestegen. Dit komt voornamelijk door cao-correcties en anciënniteit. Overige personele lasten zijn €50.000 hoger dan in 2018 door enerzijds een hogere vrijval van €20.000 personele reserves en anderzijds €30.000 hogere lasten door inhuur extern personeel.

De afschrijvingen zijn in 2019 met €10.000 toegenomen. Dit komt doordat er medio 2018 nieuwe pc's voor personeel zijn aangeschaft, welke in 2019 voor een heel jaar meetellen in de afschrijving. Daarnaast is er door de verhuizing begin 2019 ruim €50.000 geïnvesteerd in inventaris en apparatuur, waardoor de afschrijving hiervan met €8.000 is gestegen ten opzichte van 2018.

De huisvestingslasten zijn van €57.000 met €113.000 naar €170.000 gestegen. Hiervan komt bijna €70.000 door de hogere huur, welke voor €48.000 wordt vergoed door de gemeente. De verhuizing heeft ongeveer €50.000 aan kosten met zich meegebracht. Er is aan schoonmaak ruim €4.000 meer uitgegeven, deels voor de startschonmaak om het gebouw in gebruik te kunnen nemen, welke kosten eenmalig zijn. De energielasten zijn in 2019 met €7.500 gedaald ten opzichte van 2018 door afrekening van te hoog vastgestelde voorschotten vanuit de vorige huisvesting en lagere voorschotten voor het nieuwe gebouw.

De overige instellingslasten zijn met bijna €150.000 gestegen in 2019. De nieuwe subsidie van €102.000 voor de jaren 2019 tot 2023 is in 2019 voor het eerst uitbetaald. Aan innovatieve projecten is ruim €40.000 meer uitgegeven wegens meer aanvragen. Augustus 2018 is het convenant Steenwijk van start gegaan. De kosten in dat jaar waren 5/12 van een heel schooljaar en bedroegen €135.000 (op jaarbasis is dit €325.000). De kosten in 2019 zijn €330.000. In 2018 is de eenmalige voorfinanciering van de Synthesegroep voor €177.500 in de exploitatie meegenomen.

De doorbetalingen aan de scholen zijn met ruim €550.000 gestegen. Het restbudget Lwo-Pro is gestegen met ongeveer €600.000 vanuit de directe doorbetalingen, terwijl er in 2018 een eenmalige uitbetaling is geweest van VSV-gelden van €330.000 tegenover in 2019 een eenmalige uitbetaling wegens een bestuursbesluit van €250.000. Bij de directe doorbetaling is naast de daling van het eerdergenoemde bedrag aan Lwo-Pro een stijging van ondersteuning VSO van ruim €350.000 te zien.

De financiële baten en lasten komen onder nul doordat de bankkosten de rentebaten overstijgen.

Toelichting op investeringsbeleid, investeringen in 2019 en verwachte investeringen

Er vinden er geen investeringen in huisvesting plaats. Begin 2019 heeft de verhuizing plaatsgevonden waarbij het centraal bureau en het OPDC in één gebouw terecht zijn gekomen. Investerings die hiervoor nodig zijn geweest, zijn in 2019 aan de materiële vaste activa toegevoegd. Voor wat betreft de investeringen in inventaris en leermiddelen zal het meerjarenperspectief aan jaarlijkse investeringen niet meer bedragen dan 1 procent van de begrote jaarinkomsten. In 2019 is dit ook gerealiseerd (de investering van ruim €64.000 blijft binnen de genoemde norm van 1% van de baten). Jaarlijks wordt bij de inventarisatie voor de meerjarenbegroting nagegaan welke investeringen nodig zijn binnen deze budgetruimte. De afschrijvingslast kan vanwege de geringe investeringsomvang binnen de reguliere begroting worden opgevangen

Toelichting op kasstromen en financiering

Voor het kasstroomoverzicht van het huidige boekjaar en het vorige boekjaar wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht in de jaarrekening.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor toelichting van primaire instrumenten wordt verwezen naar de specifieke posten in de jaarrekening. Er wordt geen gebruik gemaakt van financiële derivaten.

Treasurybeleid (beleggen en belenen)

Het beleid van de Stichting is om risicomijdend te beleggen. In 2019 is gehandeld binnen dit kader. De ING-bank fungeert als huisbankier. Vanwege de lage rentestand worden de gelden kort tijdelijk weggezet via de betaalrekening.

Continuïteitsparagraaf

Kengetallen personele bezetting en verwachte leerlingaantallen

Leerlingen VO	2018	2019	2020	2021
LWOO	1884	1795	1741	1689
PRO	504	491	483	469
Totaal	17109	16581	15782	15612

Leerlingen SO	2018	2019	2020	2021
Categorie 1	452	457	459	461
Categorie 2	45	49	51	53
Categorie 3	87	70	68	66
Totaal	584	576	578	580

In bovenstaande tabel is de prognose weergegeven van de leerlingen van de deelnemende scholen. Bij de meerjarebegroting is rekening gehouden met deze leerlingontwikkeling. De daling in leerlingen zal vooral gevolgen hebben voor de bekostiging van de lichte en zware ondersteuning die door het samenwerkingsverband wordt doorgezet naar de deelnemende scholen. Er wordt rekening gehouden met een afname van ongeveer 5%.

Ontwikkelingen personeel

Jaar	2017	2018	2019	2020
Directie	1	1	1	1
Onderwijspersoneel	4	4	3	3
Overig personeel	13	12	12	12
Totaal	18	17	16	16

De formatie die op dit moment aanwezig is zal zoals het nu lijkt ook in 2019 en 2020 in dienst zijn van het samenwerkingsverband. De ontwikkelingen in de meerjarebegroting geven geen aanleiding tot maatregelen.

Meerjarenbegroting

	2020	2021	2022	2023	2024
Baten					
Rijksbijdragen	5.917.816	5.651.027	5.390.886	5.262.603	5.232.124
Direct doorgestort	17.899.454	17.479.366	17.193.639	16.910.465	16.670.185
Vergoeding gemeente	49.500	50.500	51.500	52.500	53.500
Overige baten	405.000	395.000	395.000	395.000	395.000
Totale baten	24.271.770	23.575.893	23.031.025	22.620.568	22.350.809

Lasten

Personeelslasten	1.250.000	1.270.000	1.290.000	1.310.000	1.330.000
Afschrijvingen	24.500	21.000	23.000	25.000	15.000
Huisvestingslasten	137.500	139.500	142.500	145.500	148.500
Overige lasten	1.310.426	1.232.376	1.128.426	981.950	983.050
Doorbetalen scholen	3.895.901	3.475.413	3.257.920	3.283.559	3.195.797
Rechtstreeks doorbetaald	17.899.454	17.479.366	17.193.639	16.910.465	16.670.185
Totale lasten	24.517.781	23.617.655	23.035.485	22.656.474	22.342.532
Financiële baten en lasten	-	-	-	-	-
Saldo	-246.011	-41.762	-4.460	-35.906	8.277

De financiële positie van het samenwerkingsverband is solide en op orde. De komende jaren wordt rekening gehouden met krimp in de regio. De leerlingenaantallen zullen met ongeveer 5% per jaar afnemen met een verwachte stabilisatie vanaf 2022. In het meerjarenperspectief is hiermee rekening gehouden. De budgetten lichte en zware ondersteuning dalen als gevolg hiervan, rekening houdend met de bekostigingsgrondslag t-1 of t-2.

De uitgaven voor overige zware ondersteuning zullen geleidelijk afnemen als gevolg van de afspraken uit het tripartite akkoord met de schoolbesturen.

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Volgens planning wordt de jaarlijkse financiële controlcyclus doorlopen. Door middel van periodieke rapportages en meerjarenbegrotingen worden bestuur en toezichthouder op de hoogte gebracht van de financiële positie van de organisatie en verwachte financiële ontwikkelingen. Het interne controlesysteem werkt afdoende om eventuele risico's tijdig te signaleren en te corrigeren.

Aan de hand van de balanspositie wordt nagegaan op basis van een aantal kengetallen in welke mate het vermogens- en budgetbeheer van de organisatie op orde is. Daarbij is er in het verslagjaar voldoende buffer om de restrisico's op te kunnen vangen.

Covid-19 en de impact op het SWV Zuid-oost Friesland

De coronapandemie, is de uitbraak in 2019 en de wereldwijde verspreiding in 2020 van de ziekte COVID-19. In december 2019 werd in de Chinese miljoenenstad Wuhan een cluster van symptomen van een "longontsteking van onbekende oorsprong" waargenomen, dat al snel in verband werd gebracht met een markt waar allerlei levende dieren werden verhandeld. Begin februari werden in België de eerste besmettingen geconstateerd, in Nederland was dat het geval tegen het einde van februari. De directie was alert op de mogelijke gevolgen voor het SWV.

In Nederland zijn vanaf medio maart door het kabinet maatregelen getroffen die voor het onderwijs (en daarmee het SWV) inhouden dat vanaf 16 maart alle scholen in Nederland tot en met 6 april gesloten zijn. De verwachting was al dat deze termijn zou worden bijgesteld naar 1 juni 2020. Tot die tijd waren de scholen gesloten en diende het onderwijs op afstand plaats te vinden. Voor het SWV had dit impact op de dagelijkse organisatie. Het onderwijs vond op de scholen en voor het SWV doorgang op afstand. De ondersteunende dienst werkten eveneens vanuit thuis.

Voorafgaand aan de bekendmaking van de scholensluiting op 15 maart, ingaande 16 maart jl. was de directie voorbereidingen aan het treffen om de ondersteuning op afstand mogelijk te maken en de scholen van informatie te voorzien bij de plaatsing van leerlingen met ondersteuningsbehoefte dan wel onderzoeken t.b.v. de ondersteuning van leerlingen.

De schade die tot op heden is ontstaan is beperkt. Het waarborgen van de kwaliteit van de medewerkers vraagt veel van het personeel. Omdat medewerkers veelal een rol in de opvang en het onderwijs van eigen kinderen moeten combineren met het werk van school, wordt rekening gehouden met mogelijk extra ondersteuning en/of uitval van medewerkers.

Een inschatting hiervan is op dit moment niet te maken. Eén medewerker is tijdens een vakantie in maart 2020 waarschijnlijk besmet geraakt met het Corona-virus. Deze medewerker is aansluitend op de vakantie in thuis quarantaine gegaan met milde klachten en daar goed van hersteld. Verder is er geen sprake geweest van besmetting van medewerkers of leerlingen van het OPDC. De vitale processen rond de bedrijfsvoering verlopen ook op afstand goed. Er is een risico dat vanwege de Corona maatregelen door uitstroom vanuit het VSO naar (begeleide) arbeid of dagbesteding deels is gestagneerd. Dit betekent dat er mogelijk op teldatum 01-10-2020 meer leerlingen in het VSO zullen zitten dan op basis van de prognoses was voorzien. Dit heeft financiële consequenties voor de begroting 2021 en 2022. Een dergelijk risico (stijging aantal VSO leerlingen) was al opgenomen in de risico-inventarisatie. Er worden geen andere risico's gezien dan bovenstaande. Op langere termijn wordt verwacht dat een voorzichtige opstart van het SWV mogelijk is vanaf juni 2020. De impact op het going-concern is vanuit financieel oogpunt beperkt. Daarnaast beschikt het SWV over een goede liquide positie en zijn we in staat op korte en langere termijn aan de betalingsverplichtingen te voldoen. Aangezien het SWV volledig van rijkswege wordt gefinancierd lijken de financiële gevolgen voor het SWV beperkt en te overzien. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat er geen correcties in de bekostiging worden aangebracht. De waarde van de gepresenteerde cijfers in de jaarstukken 2019 geven ook in het licht van bovenstaande een getrouw beeld van de werkelijke waarde. Er is geen sprake van (bijzondere) waardeverminderingen.

Rapportage toezichthoudend orgaan 2019

Algemeen

Het bestuur van het samenwerkingsverband Zuidoost Friesland (SVW VO 21-02) voert de toezichthoudende functie uit op de directeur van het samenwerkingsverband die als gemandateerde het dagelijks bestuur uitoefent. De directeur overlegt regelmatig met de voorzitter van het toezichthoudende bestuur om te klankborden en advies te vragen. Daarnaast wordt in de vergaderingen van het toezichthoudende bestuur door de directeur om advies en klankborden gevraagd en door het bestuur aangeboden. De Code Goed Onderwijsbestuur VO wordt op alle punten toegepast met uitzondering van het hebben van een professioneel statuut. Daarnaast wordt alleen van de directeur de nevenfuncties weergegeven (vanaf mei 2018 raadslid VVD Noordoostpolder). De nevenfuncties van de toezichthouders worden niet hier vermeld maar zijn beschikbaar via de jaarstukken van de eigen scholen.

Gedurende het verslag jaar is er regelmatig gesproken over het interne toezicht. Er zijn meerdere besprekingen geweest in het bestuur dat zich hierbij laat ondersteunen door BMC. Nadat vanuit de VO-raad het advies werd gegeven om een onafhankelijk lid toe te voegen aan het bestuur van het samenwerkingsverband is dit meteen opgevolgd. Er is voor gekozen om een onafhankelijk voorzitter toe te voegen aan het bestuur. De werving heeft plaatsgevonden in de tweede helft van 2019 en de aanstelling is gerealiseerd begin 2020. Naast de voorzitter is er een statutair voorzitter vanuit het bestuur benoemd, alsook een penningmeester.

In het verslagjaar 2019 heeft dhr. J. Vogel de functie van voorzitter vervuld en mevr. S. van der Wijk de functie van penningmeester. De voorzitter ontvangt een vergoeding. Overige vergoedingen zijn niet van toepassing.

De financiële commissie werd in het eerste deel van 2019 gevormd door dhr. Hoekstra en mevr. Van der Wijk en in het tweede deel van 2019 door mevr. Van der Wijk en dhr. Biemolt.

Door de accountant is zowel een goedkeurend oordeel over de getrouwheid, als een goedkeurend oordeel over de rechtmatigheid verstrekt bij de jaarrekening 2018. De financiële commissie heeft geconstateerd op basis van o.a. de begroting en jaarstukken dat de beschikbare middelen doelmatig en juist zijn aangewend. Vastgesteld is dat het financieel beleid wordt uitgevoerd zoals verwoord in het strategisch beleidsplan en dat dit in lijn is met het treasurystatuut.

De werkgeverscommissie werd in het eerste deel van 2019 gevormd door dhr. Vogel en dhr. Janze en in het tweede deel van 2019 door dhr. Vogel en mevr. Voetelink.

Het gemandateerde dagelijks bestuur wordt uitgevoerd door mevrouw C. de Vries.

Vergaderingen

In 2019 vergaderde het toezichthoudend bestuur 5 maal. Op de inhoudelijke agenda zelf werden, naast de reguliere onderwerpen waar periodiek een bestuurlijke rapportage over wordt ingebracht, de volgende onderwerpen ter bespreking en/of goedkeuring ingebracht:

- Governance
- Werven en aanstellen onafhankelijk voorzitter
- Benoeming penningmeester en statutair voorzitter
- Aanpassing reglement bestuurscommissie i.v.m. komst onafhankelijk voorzitter
- Voortzetting project innovatieve pilots in het kalenderjaar 2020 en 2021
- Toevoeging MRp aan het medezeggenschapsstatuut
- Project begeleiding anderstalige leerlingen door de ISK
- Pilot toepassing variawet voor kort residentiële leerlingen Lyndensteyn
- Beleid LWOO met ingang van 01-01-2021

Tevens werden de wettelijke taken uitgevoerd, te weten:

Het vaststellen van de jaarrekening en het bestuursverslag 2018

Het vaststellen van de begroting 2020 (inclusief update risico-inventarisatie)

Het optreden als werkgever met betrekking tot de directeur (werkgeverscommissie)

Evaluatie van de werkwijze van het toezichthoudend bestuur en de gemandateerde directeur

Financiële commissie

Op financieel terrein werden gedurende het verslagjaar de trimesterrapportages, de jaarrekening, het accountantsverslag en de begroting besproken en goedgekeurd. Tevens zijn de risico's van het samenwerkingsverband besproken. Deze stukken zijn vooraf besproken met de financiële commissie. Door de accountant is een goedkeurend oordeel over de getrouwheid, als een goedkeurend oordeel over de rechtmatigheid verstrekt bij de jaarrekening 2018. De financiële commissie heeft namens het toezichthoudend bestuur het gesprek met de accountant gevoerd.

Het toezichthoudend bestuur heeft geconcludeerd dat het financieel beleid zo is gevoerd dat een sluitende exploitatie gerealiseerd is.

Jaargesprek met de directeur

In het verslagjaar heeft de voorzitter samen met een lid uit het toezichthoudende bestuur het jaarlijks functioneringsgesprek met de directeur gehouden en daar verslag van gedaan in het algemeen bestuur.

Slotwoord

Het kalenderjaar 2019 is een goed jaar geweest voor het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO. Met de verhuizing naar één pand is een langgekoesterde wens gerealiseerd. Het nieuwe pand biedt mogelijkheden tot het realiseren van eigentijds onderwijs op het OPDC. Daarnaast is met het besluit een onafhankelijk voorzitter toe te voegen aan het toezichthoudend bestuur een belangrijke stap gezet richting een meer onafhankelijk intern toezicht. Tenslotte zijn er weer mooie nieuwe initiatieven gestart ter versterking van het dekkend aanbod binnen het samenwerkingsverband.

Roel Haverkort, voorzitter toezichthoudend bestuur

